

Propedeutyka Medycyny Uzależnień

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra i Klinika Psychiatryczna WUM ul. Nowowiejska 27, 00-665 Warszawa, tel. +48 22 825 12 36 fax +48 22 825 13 15 e-mail: www.psych.waw.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Marcin Wojnar
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. n. med. Marcin Wojnar marcin.wojnar@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Dr Rafał Król; rafal.krol@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Dr Rafał Król; rafal.krol@wum.edu.pl Mgr Kinga Michalak; kinga.michalak@wum.edu.pl Dr n. med. Dariusz Maciej Myszka; dariusz.myszka@wum.edu.pl Dr n. med. Anna Wnorowska; anna.wnorowska@wum.edu.pl Dr n. med. Justyna Zaorska; justyna.zaorska@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	I rok, I semestr	Liczba punktów ECTS	1.5
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		10	0.4
ćwiczenia (C)		10	0,4
e-learning (e-L)		0	
zajęcia praktyczne (ZP)		0	
praktyka zawodowa (PZ)		0	
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		17.5	0,7

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zdobycie wiedzy dotyczącej etiologii, profilaktyki i terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.
C2	Przygotowanie do zastosowania umiejętności rozwiązywania problemów pojawiających się w pracy z pacjentami uzależnionymi i współuzależnionymi.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
D.W2.	zachowania człowieka sprzyjające utrzymaniu zdrowia, zasady promocji zdrowia, profilaktyki oraz prewencji pierwotnej i wtórnej;
D.W3.	formy przemocy, w tym przemocy w rodzinie, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza dentystry w jej rozpoznawaniu, a także zasady postępowania w przypadku podejrzenia przemocy, z uwzględnieniem procedury „Niebieskiej Karty”;

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

D.W9.	zasady motywowania pacjenta do zachowań prozdrowotnych i zachowania człowieka sprzyjające zachowaniu zdrowia;
D.W13.	problemowe używanie substancji psychoaktywnych i uzależnienia od nich oraz uzależnienia behawioralne, metody przeprowadzania krótkich interwencji wobec osób używających problemowo substancji psychoaktywnych, mechanizmy powstawania uzależnień oraz cele i sposoby leczenia osób uzależnionych oraz skuteczne strategie profilaktyczne, zaburzenia psychosomatyczne występujące u osób będących w bliskiej relacji z osobą uzależnioną oraz sposoby postępowania terapeutycznego;
E.W14.	objawy wirusowego zapalenia wątroby, zakażenia wirusem HIV i zespołu nabytego upośledzenia odporności (AIDS), chorób zakaźnych i pasożytniczych;
E.W18.	wpływ odżywiania oraz używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w ciąży na rozwój płodu.

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

D.U1.	uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych;
D.U2.	wybierać takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla pacjenta;
D.U6.	nawiązać z pacjentem i jego rodziną kontakt służący budowaniu właściwej relacji;
D.U10.	podejmować działania zmierzające do poprawy jakości życia pacjenta i zapobiegania pogorszeniu się jej w przyszłości;
E.U6.	planować postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie przenoszone drogą krwi;
E.U18.	rozpoznawać choroby związane z paleniem tytoniu oraz problemowym używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych lub uzależnieniem od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	
W2	

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	
U2	

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	
K2	

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
S1 - Seminarium 1	Uzależnienie od alkoholu. Epidemiologia uzależnienia od alkoholu, motywy używania alkoholu, definicje pojęć: picie ryzykowne, picie szkodliwe, uzależnienie od alkoholu, wysokofunkcjonujący alkoholicy (HFA), medyczne aspekty uzależnienia.	D.W2., D.W3., D.W13., E.W18.
S2 - Seminarium 2	Uzależnienie od narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych. Czynniki ryzyka rozwoju uzależnień od substancji: społeczne, psychologiczne, genetyczne, biologiczne, rozpoznawanie uzależnień: kryteria diagnostyczne w oparciu o klasyfikację ICD 10 i ICD 11; potencjał uzależniający substancji psychoaktywnych, uzależnienie fizyczne i psychiczne od substancji psychoaktywnych, grupy substancji psychoaktywnych: opioidy, kannabinoide, halucynogeny, stymulanty, benzodiazepiny, nowe substancje psychoaktywne (NSP); działanie, zespoły abstynencyjne.	D.W2., D.W3., D.W13.
S3 - Seminarium 3	Uzależnienia behawioralne. Definicja uzależnień behawioralnych, diagnozowanie, czynniki ryzyka rozwoju uzależnień behawioralnych, najczęściej występujące uzależnienia behawioralne: hazard patologiczny, uzależnienie od zakupów, uzależnienie od nowych technologii: smartfon, Internet, gry, uzależnienie od pracy; strategie leczenia uzależnień behawioralnych.	D.W13.
S4 - Seminarium 4	Zaburzenia odżywiania. Funkcje biologiczne, psychospołeczne i kulturowe odżywiania, regulacja pobierania pokarmu, rodzaje zaburzeń odżywiania; zaburzenia odżywiania a uzależnienia (podobieństwa, różnice, uzależnienia współistniejące).	D.W9., E.W18.
S5 – Seminarium 5	Konsekwencje zdrowotne uzależnień i metody terapii. Podstawowe zasady terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych i strategie leczenia uzależnień behawioralnych; wybrane przykłady konsekwencji zdrowotnych uzależnień.	D.W13., E.W14.
C1 - Ćwiczenie 1	Identyfikacja osób używających substancje psychoaktywne, znaczenie wczesnego wykrywania i leczenia zaburzeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.	D.U6., E.U18.
C2 - Ćwiczenie 2	Pomoc osobom uzależnionym i możliwości terapii uzależnień: krótkie interwencje terapeutyczne, wywiad motywacyjny, kierowanie do specjalistycznych ośrodków terapeutycznych. Poziomy terapii: detoksykacja, intensywne programy terapeutyczne, zapobieganie nawrotom; dostępność leczenia w Polsce, organizacje samorządowe, samopomocowe i inne formy pomocy.	D.U1., D.U2., D.U10.
C3 - Ćwiczenie 3	Organizacja profilaktyki uzależnień, główne założenia programów profilaktycznych i zasadnicze strategie tych programów.	D.U1., D.U10.
C4 - Ćwiczenie 4	Współuzależnienie i pomoc rodzinom osób uzależnionych; spotkania z członkami wspólnot AA, NA, Al-Anon. Problemy dzieci osób uzależnionych – konsekwencje rozwojowe i psychologiczne, dorosłe dzieci alkoholików (DDA).	D.U1., D.U6.

C5 - Ćwiczenie 5	Zapobieganie następstwom zdrowotnym używania SP: profilaktyka zakażenia HIV, HCV, HBV; FAS (Płodowy Zespół Alkoholowy); przemoc fizyczna i psychiczna.	E.U6., E.U18.
------------------	--	---------------

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Psychiatria. Gałęcki P. Szulc A. Edra Urban & Partner, Wrocław 2018.
2. Psychiatria Skrypt dla studentów. Oficyna Wydawnicza Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego 2015.

Uzupełniająca

1. Uzależnienia i substancje psychoaktywne w praktyce lekarza POZ. Jarema M. PZWL 2023.
2. Uzależnienia behawioralne. Terapia i profilaktyka. Rowicka M. Fundacja Praesterno Warszawa 2015.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
D.W2., D.W3., D.W9., D.W13., E.W14., E.W18.	Test – 30 pytań zamkniętych jednokrotnego wyboru	>60% prawidłowych odpowiedzi. Zaliczenie bez oceny.
D.W2., D.W3., D.W9., D.W13., E.W14., E.W18., D.U1., D.U2., D.U6., D.U10., E.U6., E.U18.	Aktywny udział w seminariach i ćwiczeniach, obserwacja studenta podczas zajęć	Pozytywna ocena przez nauczyciela nabytych podczas zajęć umiejętności i posługiwanie się kompetencjami.

9. INFORMACJE DODATKOWE

Regulamin zajęć:

1. Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.
 2. Wszystkie nieobecności należy usprawiedliwiać, a ustalenie sposobu, formy i terminu ich odrabiania należy uzgodnić z osobą prowadzącą zajęcia.
 3. W celu usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach, na zaliczeniu student zobowiązany jest powiadomić mailem lub pisemnie koordynatora przedmiotu lub inną osobę wskazaną przez kierownika jednostki najpóźniej w ciągu trzech dni roboczych po dniu, w którym odbywały się zajęcia.
 4. Spóźnienia przekraczające 15 minut będą traktowane jak nieobecność.
 5. Przeniesienie do innej grupy dziekańskiej jest możliwe, jeśli pozwala na to liczba studentów w danej grupie.
 6. Sprawdzenie stopnia opanowania materiału odbywa się w czasie każdych zajęć i jest warunkiem zaliczenia.
 7. Zaliczenie zajęć: W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na zaliczeniu, studentowi przysługuje prawo do zaliczenia w kolejnym przewidzianym przez jednostkę terminie. Nieobecność nieusprawiedliwiona stanowi podstawę do wpisania niezaliczenia przedmiotu w danym terminie. Jeśli student nie zaliczy przedmiotu w ostatnim wyznaczonym terminie przez jednostkę w danym roku akademickim, student nie uzyskuje zaliczenia zajęć z tego przedmiotu.
- W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z zaliczenia studentowi przysługuje prawo do dwóch terminów zaliczeń poprawkowych. W przypadku drugiego terminu zaliczenia poprawkowego, student może wystąpić do Dziekana z prośbą o udział w

tym zaliczeniu i obserwatora wskazanego przez samorząd studentów. Dziekan może wyrazić zgodę na przystąpienie do zaliczenia komisyjnego w przypadku zgłoszenia uzasadnionych zastrzeżeń, co do przebiegu zaliczenia.

8. Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w semestrze będzie przeznaczona na wypełnienie przez studentów: Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich.

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: dr Rafał Król, rafal.krol@wum.edu.pl

Możliwość udziału w pracach Studenckiego Psychiatrycznego Koła Naukowego;

Opiekun Koła Naukowego - dr n. med. Dariusz Maciej Myszką, e-mail: dariusz.myszka@wum.edu.pl

Katedra i Klinika Psychiatryczna WUM www.psych.waw.pl

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich